

Käesolev isikuandmete töötlemist puudutav lepingu lisa (edaspidi: **lisa**) on lahutamatu osa riigihanke „Kaitsevaldkonna tehisintellekti (AI) teemalise häkatoni läbiviimine“ (viitenumber 310312) tulemusena sõlmitud raamlepingust edaspidi: **leping**), mis sõlmitakse **Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse ning Kaitseministeeriumi** (edaspidi: **vastutav töötleja**) ja **Mittetulundusühingu Tuleviku Tehnoloogiaharidus** (edaspidi: **volitatud töötleja**) vahel, teostamaks lepingus nimetatud tegevusi sihtgrupi seas (edaspidi: **andmesubjektid**).

1. Lisa eesmärk

- 1.1. Käesoleva lisa eesmärk on kokku leppida volitatud töötleja õigustes ja kohustuses isikuandmete töötlemisel, millest pooled lepingu täitmisel juhinevad. Käesolev lisa kujutab endast isikuandmete töötlemist puudutavat andmetöötlaste lepingut vastavalt Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmäärusele (2016/679) (edaspidi: **üldmäärus**).
- 1.2. Andmesubjektide kategooriad ja isikuandmete liigid, mida lepingu täitmisel töödeldakse (edaspidi: **isikuandmed**), isikuandmete töötlemise kestus, iseloom ja eesmärgid ning vastutava töötleja antud juhised on välja toodud lepingus, sh selle juurde kuuluvates dokumentides. Vajadusel võib vastutav töötleja anda isikuandmete töötlemiseks täiendavaid dokumenteeritud juhiseid.
- 1.3. Pooled kohustuvad järgima kõiki kohalduvaid andmekaitsealaseid õigusakte, sh juhendeid ja tegevusjuhiseid, mis on väljastatud isikuandmete kaitse eest vastutava kohaliku ja/või Euroopa Liidu asutuse poolt ning seoses kõikide isikuandmetega, mida lepingu alusel töödeldakse.

2. Mõisted

- 2.1. Käesolevas lisan olevate mõistete sisustamisel lähtutakse üldmääruses sätestatust, sealhulgas:
 - 2.1.1. „Isikuandmed“ – igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku („andmesubjekti“) kohta; tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal;
 - 2.1.2. „Isikuandmete töötlemine“ – isikuandmete või nende kogumitega tehtav automatiseeritud või automatiseerimata toiming või toimingute kogum, nagu kogumine, dokumenteerimine, korrastamine, struktureerimine, säilitamine, kohandamine ja muutmine, päringute tegemine, lugemine, kasutamine, edastamine, levitamise või muul moel kättesaadavaks tegemise teel avalikustamine, ühitamine või ühendamine, piiramine, kustutamine või hävitamine;
 - 2.1.3. „Isikuandmetega seotud rikkumine“ – turvanõuete rikkumine, mis põhjustab edastatavate, salvestatud või muul viisil töödeldavate isikuandmete juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, kaotsimineku, muutmise või loata avalikustamise või neile juurdepääsu;
 - 2.1.4. „Andmesubjekti nõusolek“ – vabatahtlik, konkreetne, teadlik ja ühemõtteline tahteavaldus, millega andmesubjekt kas avalduse vormis või selge nõusolekut väljendava tegevusega nõustub tema kohta käivate isikuandmete töötlemisega.

3. Isikuandmete töötlemine

- 3.1. Volitatud töötleja kohustub töötleva isikuandmeid vastavalt käesolevas lisan nimetatud ja teistele asjakohastele õigusaktidele, juhenditele ja lepingule (sh vastutava töötleja antud dokumenteeritud juhistele) ning ainult sellisel määral, mis on vajalik lepingu täitmiseks. Kui see on lepingu täitmisega seonduvalt vajalik, võib volitatud töötleja andmesubjektide isikuandmeid töödelda ka järgmistel eesmärkidel:

- 3.1.1. asjakohaste info- ja sidesüsteemide hooldamine, tagades sellise töötlemise vastavuse käesolevas lisas nimetatud õigusaktidele ja juhenditele.
- 3.2. Volitatud töötleja teavitab andmesubjekte nende isikuandmete töötlemistingimustest ja tagab, et tal on isikuandmete töötlemiseks vajalikud õigused ja nõusolekud.
- 3.3. Volitatud töötleja vastutab vastutavale töötlejale edastatud isikuandmete õigsuse ja kättesaadavaks tegemise eest.
- 3.4. Kui volitatud töötleja ei ole vastutava töötleja juhistes kindel, kohustub ta mõistliku aja jooksul vastutava töötlejaga selgituste või täiendavate juhiste saamiseks ühendust võtma. Volitatud töötleja teavitab vastutavat töötlejat kõigist avastatud vastuoludest dokumenteeritud juhiste ja käesolevas lisas nimetatud õigusaktide või juhendite vahel.
- 3.5. Volitatud töötleja võib isikuandmete töötlemiseks kasutada teisi volitatud töötlejaid (edaspidi: **teine volitatud töötleja**) üksnes vastutava töötleja eelneval nõusolekul, mis on antud vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Ilma vastutava töötleja kirjalikku taasesitamist võimaldava nõusolekuta võib volitatud töötleja kasutada isikuandmete töötlemiseks teisi volitatud töötlejaid üksnes juhul, kui see on vajalik volitatud töötleja info- ja sidesüsteemide hoolduseks, kui hoolduse läbiviimine ilma isikuandmeid töötlemata pole võimalik.
 - 3.5.1. Volitatud töötleja vastutab kõigi teiste volitatud töötlejate tegevuse eest nagu enda tegevuse eest ning sõlmib teise volitatud töötlejaga isikuandmete töötlemiseks kirjalikud lepingud vastavalt üldmääruse artikli 28 lõikele 4, mis on käesolevas lepingus sätestatuga vähemalt samaväärsed.
 - 3.5.2. Kui vastutav töötleja on andnud volitatud töötlejale loa kasutada lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks teisi volitatud töötlejaid, on lepingust tulenevatele küsimustele vastamisel kontaktisikuks vastutavale töötlejale üksnes volitatud töötleja ning volitatud töötleja tagab selle, et kõnealune teine volitatud töötleja täidab lepingu nõudeid ja on sellega seotud samal viisil nagu volitatud töötleja ise. Vastutav töötleja võib igal ajahetkel võtta tagasi volitatud töötlejale antud loa kasutada teisi volitatud töötlejaid.
- 3.6. Volitatud töötleja kohustub hoidma lepingu täitmise käigus teatavaks saanud isikuandmeid konfidentsiaalsena ning mitte töötleva isikuandmeid muul kui lepingus sätestatud eesmärgil. Samuti tagama, et isikuandmeid töötleva volitatud isikud (sh teised volitatud töötlejad, volitatud töötleja töötajad jt, kellel on ligipääs lepingu täitmise käigus töödeldavatele isikuandmetele) järgivad konfidentsiaalsusnõuet.
- 3.7. Volitatud töötleja kohustub rakendama asjakohaseid turvalisuse tagamise meetmeid, muu hulgas tehnilisi ja korralduslikke, viisil, et isikuandmete töötlemine vastaks üldmääruse artikli 32 nõuetele, sealhulgas:
 - 3.7.1. vältima kõrvaliste isikute ligipääsu isikuandmete töötlemiseks kasutatavatele andmetöötlusseadmetele;
 - 3.7.2. ära hoidma andmekandjate omavolilist teisaldamist;
 - 3.7.3. tagama, et tagantjärele oleks võimalik kindlaks teha, millal, kelle poolt ja milliseid isikuandmeid töödeldi (sh kui andmeid töödeldi omavoliliselt vms).
- 3.8. Volitatud töötleja aitab võimaluste piires vastutaval töötlejal asjakohaste tehniliste ja korralduslike meetmete abil täita vastutava töötleja kohustusi vastata üldmääruse tähenduses kõigile andmesubjekti taotlustele oma õiguste teostamisel, muu hulgas edastades kõik andmesubjektidelt saadud andmete kontrollimise, parandamise ja kustutamise, andmetöötluse keelamise ja muud taotlused vastutavale töötlejale viivitamatult nende saamisest alates.
- 3.9. Volitatud töötleja aitab vastutaval töötlejal täita üldmääruse artiklites 32–36 sätestatud kohustusi, võttes arvesse isikuandmete töötlemise laadi ja volitatud töötlejale kättesaadavat teavet.
- 3.10. Vastutav töötleja võib viia läbi auditeid, taotledes volitatud töötlejalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis asjakohast teavet eesmärgiga kontrollida volitatud töötleja käesolevast lisast tulenevate kohustuste täitmist. Pooled on kokku leppinud, et:
 - 3.10.1. vastutava töötleja auditeid võib viia kas vastutav töötleja ja/või kolmas isik, keda vastutav töötleja on selleks volitanud;

- 3.10.2. volitatud töötlejal on kohustus anda vastutavale töötlejale teavet, andmeid ja dokumente, mida on vaja selleks, et tõendada käesoleva lisa nõuetekohast täitmist;
- 3.10.3. vastutav töötleja käsitleb kogu volitatud töötleja poolt auditi raames saadud teavet konfidentsiaalsena.
- 3.11. Volitatud töötleja suunab kõik järelevalveasutuste päringud otse vastutavale töötlejale, kuna suhtluses järelevalveasutustega pole volitatud töötlejal õigust vastutavat töötlejat esindada ega tema nimel tegutseda. Volitatud töötleja teeb vastutava töötlejaga koostööd volitatud töötlejat puudutavates küsimustes või toimingutes järelevalveasutusele vastamisel.

4. Isikuandmete töötlemine väljaspool Euroopa Liitu ja Euroopa Majanduspiirkonda

- 4.1. Käesoleva lepingu esemeks olevaid isikuandmeid ei tohi töödelda väljaspool Euroopa Liitu ega Euroopa Majanduspiirkonda, sh ei tohi nimetatud isikuandmeid edastada kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile.
- 4.2. Juhul, kui käesoleva lepingu esemeks olevate isikuandmete töötlemine väljaspool Euroopa Liitu ja Euroopa Majanduspiirkonda, sh nende edastamine kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, on vajalik lepingu täitmiseks, lepivad pooled sellises andmetöötluses eelevalt kirjalikult kokku. Kirjalikku kokkulepet ei ole vaja sõlmida, kui volitatud töötleja on kohustatud isikuandmeid kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile edastama volitatud töötleja suhtes kohaldatava Euroopa Liidu või liikmesriigi õiguse alusel. Sellisel juhul teatab volitatud töötleja sellise õigusliku aluse olemasolust enne isikuandmete töötlemist vastutavale töötlejale, kui selline teatamine ei ole olulise avaliku huvi tõttu kõnealuse õigusega keelatud.

5. Pilvepõhise AI keelamine

- 5.1. Isikuandmeid ei tohi sisestada või edastada avalikesse või kommertslikesse tehisintellekti süsteemidesse (nt Deepseek, ChatGPT, Google Bard, Microsoft Copilot jt).

6. Isikuandmete töötlemisega seotud rikkumistest teavitamine

- 6.1. Volitatud töötleja teavitab vastutavat töötlejat kõikidest isikuandmete töötlemisega seotud rikkumistest, või kui on alust kahtlustada, et selline rikkumine on aset leidnud, ilma põhjendamatu viivitusega alates hetkest, kui volitatud töötleja või tema poolt kasutatav teine volitatud töötleja saab teada isikuandmete töötlemisega seotud rikkumisest või on alust kahelda, et selline rikkumine on aset leidnud.
- 6.2. Volitatud töötleja peab viivitamatult, aga mitte hiljem kui 24 tundi pärast rikkumisest teada saamist edastama kirjalikult vastutavale töötlejale kogu isikuandmetega seotud rikkumist puudutava asjakohase informatsiooni ja lisades juurde asjakohase muu dokumentatsiooni. Juhul, kui kõiki asjaolusid ei ole võimalik selleks ajaks välja selgitada, esitab volitatud töötleja vastutavale töötlejale info esialgsete andmetega. Lõpliku informatsiooni rikkumise asjaolude kohta tuleb esitada vastutavale töötlejale esimesel võimalusel pärast esialgsete andmetega info esitamist.
- 6.3. Volitatud töötleja teeb vastutava töötlejaga igakülgset koostööd selleks, et välja töötada ja täita tegevusplaan isikuandmetega seotud rikkumiste kõrvaldamiseks. Volitatud töötleja peab tegema kõik võimaliku, et edasist rikkumist ära hoida ning kahju vähendada.
- 6.4. Vastutav töötleja vastutab järelevalveasutuse teavitamise eest.

7. Vastutus

- 7.1. Lisaks lepingus sätestatud vastutusele:
- 7.1.1. vastutab volitatud töötleja kahju eest, mida ta on tekitanud vastutavale töötlejale, andmesubjektidele või muudele kolmandatele isikutele isikuandmete töötlemise tagajärjel, mis on tekitatud käesoleva lisa nõudeid, mh kõiki selles mainitud õigusnorme ja dokumenteeritud juhiseid, rikkudes.

- 7.1.2. kohustub volitatud töötleja, kui ta on isikuandmete töötlemise nõudeid rikkunud ja selle tagajärjel on vastutav töötleja kohustatud maksma hüvitist või trahvi, hüvitama vastutavale töötlejale sellega seoses kantud kulud.
- 7.1.3. kui volitatud töötleja rikub oluliselt käesolevas lisas sätestatud isikuandmete töötlemise nõudeid, muuhulgas isikuandmete kaitse üldmääruse või muude kohaldatavate õigusnormide sätteid isikuandmete kaitse valdkonnas, on vastutaval töötlejal õigus leping ette teatamata üles öelda. Oluline lepingurikkumine on eelkõige, kui:
- 7.1.3.1. isikuandmete töötlemise põhimõtete täitmist kontrolliva järelevalveasutuse või kohtu menetluses selgub, et volitatud töötleja või teine volitatud töötleja ei täida isikuandmete töötlemise põhimõtteid;
- 7.1.3.2. vastutav töötleja leiab käesoleva lisa kohaselt läbiviidud auditis, et volitatud töötleja või teine volitatud töötleja ei täida isikuandmete töötlemise põhimõtteid, mis tulenevad käesolevast lisast või kohaldatavatest õigusnormidest.

8. Muud sätted

- 8.1. Volitatud töötleja kohustub lepingu lõppemisel tagastama vastutavale töötlejale kõik andmesubjektide isikuandmed või kustutama või hävitama isikuandmed ja nende koopiad vastavalt vastutava töötleja antud juhistele. Kui pole antud teistsuguseid juhiseid, siis tuleb isikuandmed tagastada või hävitada või kustutada mitte hiljem kui 10 tööpäeva jooksul peale lepingu lõppemist, välja arvatud juhul, kui Euroopa Liidu või selle liikmesriigi õiguse kohaselt nõutakse andmete säilitamist. Isikuandmete kustutamise või hävitamise kulud kannab volitatud töötleja.
- 8.2. Volitatud töötleja väljastab vastutavale töötlejale volitatud töötleja esindusõigusega isiku kirjaliku kinnituse, et tema ja kõik tema kasutatud teised volitatud töötlejad on teinud eelnevas punktis nimetatud toimingud.
- 8.3. Volitatud töötleja teavitab vastutavat töötlejat kirjalikult kõigist muudatustest, mis võivad mõjutada volitatud töötleja võimet või väljavaateid pidada kinni käesolevast lisast ja vastutava töötleja dokumenteeritud juhistest. Pooled lepivad kõigis käesolevat lisa puudutavates täiendustes ja muudatustes kokku kirjalikult.
- 8.4. Kohustused, mis oma iseloomu tõttu peavad jääma jõusse hoolimata käesoleva lisa kehtivuse lõppemisest, nagu konfidentsiaalsuskohustus, jäävad jõusse ka pärast käesoleva lisa kehtivuse lõppemist ning nendele rakendatakse lepingus sätestatud, kui käesolevas lisas ei ole kokku lepitud teisiti.

Vastutav töötleja

Volitatud töötleja

/allkirjastatud digitaalselt/

/allkirjastatud digitaalselt/